

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Förskolan Bokelund Läsåret 2017/2018

2017-11-15

Innehållsförteckning

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Förskolan Bokelund Läsåret 2017/2018.....	1
Vision	2
Syfte	2
Nu gällande plan.....	2
Uppföljning från föregående år	2
Kartläggning och nulägesanalys.....	2
Förebyggande arbete på Förskolan Bokelund	3
Kartläggning på Avdelningen Lilla Ru Ht 2017	3
Kartläggning på Avdelningen Nasse Ht 2017	4
Kartläggning på Avdelningen Ior Ht 2017	5
Kartläggning på Avdelningen Tiger Ht 2017	7
Kartläggning på Avdelningen Nalle Puh Ht 2017	9
Främjande arbete på Förskolan Bokelund.....	10
Utvärderingsmetoder:.....	12
Uppföljning:	12
Utvärdering:	12
Rutiner för akuta situationer:.....	12
Ansvarsfördelning:	13
Kommunikation:.....	13
Diskrimineringsgrunder:	13
Vad står begreppen för - förtydligande information	14
Lagar och gällande styrdokument:	15
Bilaga 1	18

Vision

På förskolan Bokelund ska inga barn bli diskriminerade, trakasserade eller utsatta för någon kränkande behandling. Vi vill skapa en förskola som erbjuder en trygg miljö där alla barn mår bra. Det är en förutsättning för att lära och utvecklas.

Syfte

Likabehandlingsplanen syftar till att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling. Den ska främja barnens rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Nu gällande plan

Denna plan är omarbetad och upprättad under höstterminen för läsåret 2017/2018.

All personal i barngrupp har varit delaktig i framtagandet av planen. Kartläggningarna är gjorda under arbetslagens reflektionstid och studiedag.

Uppföljning från föregående år

Alla i personalgruppen har följt upp sin respektive kartläggning över avdelningarnas miljö och andra situationer, rapporterat om vad som gjorts åt situationen som lyftes vid föregående kartläggning. En allmän översyn har också gjorts av vad vi ålagt oss att göra i planen.

Vad vi behöver åtgärda direkt är följande:

- Planera kompetensutveckling för personalen gällande diskriminering och kränkningar. Kvarstår från förra året.

Vad vi behöver fortsätta utveckla är följande:

- Valet av litteratur då det gäller böcker som visar på olika familjekonstellationer.

Kartläggning och nulägesanalys

Vid varje läsårs start kartlägger vi verksamhetens behov på individ-, grupp- och verksamhetsnivå. Genom kartläggningen ska vi beakta samtliga diskrimineringsnivåer. Vi ska kartlägga med hjälp av "Husmodellen". Vi kommer även att använda oss av olika observationer och självvärdering.

Vi ser över dessa områden vid kartläggningen:

- Verksamhetens form och innehåll (Hur vi har organiserat barngrupper, vilka teman, lekar osv. som förekommer, interaktionen mellan barn / personal)
- Klimat och miljö i förskolan (Trivseln på förskolan, hur ser miljön ut både inne och utomhus avseende tillgänglighet och trygghet, språkbruk)
- Kunskaphöjande åtgärder (utbildning till personal och/eller barn)
- Rekrytering (I tidigt skede ska diskrimineringslagstiftningen informeras om)
- Introduktion (Vid inskolning av ny personal och familjer ser vi över informationen)
- Schemaläggning, föräldraskap och studier

- Kommunikation (Information till verksamheten samt barn och vårdnadshavare)

Förebyggande arbete på Förskolan Bokelund

Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
Omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.

Kartläggning på Avdelningen Lilla Ru Ht 2017

Så här ser det ut hos oss:

Hall och entré, här är det stora ytor som barnen rör sig på. Dörren ut är ofta olåst, trycker barnen på dörren kan de öppna den.

Två dörrar till finns en till skötrum och en till avdelningen.

Mål:

Att alla som går ut genom dörren använder sig av nyckelknappen, så att dörren alltid är låst.
Försöka hålla dessa dörrar stängda. Risken för fallolyckor.

Undvika kaos i entren.

Vad ska vi göra:

Sätta en skylt på dörren och ge föräldrarna info, ta upp på f-mötet.

Påminna våra föräldrar och oss själva om vikten av att stänga dörren. Färre barn samtidigt i detta utrymme.

Så här ser det ut hos oss:

Vi har tre närliggande rum där vi har låga bord och stolar och en liten soffa, en koja och ett kartongkrypin, rutschkana, kuddar och små bord att leka vid.

I ett av dessa rum har vi även köks del där vi handhar all mat. De små stolarna upplever vi är hala och där barnen lätt halkar av. Den lilla soffan är snäv om barnen klättrar upp kan de lätt trilla ner.

Inne i Kojan syns inte barnen då det kan ske saker mellan barnen.

Vid rutschkanan blir det gärna trångt och lätt att putta till varandra.

Vid lunchtid kommer maten och då står det varma kantiner på vagnen, som barnen kan nå.

Efter middagen sover barnen i de mindre rummen, det finns fönster emellan alla rum,

Mål:

Det ska alltid finnas en närvarande pedagog i varje rum där barnen vistas.

En lugn övergång från aktivitet till måltid.

Att vi ska se och höra barnen när de vaknar.

Vad ska vi göra: Vi strukturerar dagen så att det finns möjlighet att vara en pedagog i varje rum annars stänger vi rummet.

Vi samlar barnen innan lunch så de ej är i matrummet när maten delas ut.

Eventuellt köpa in en ny babywatch, hålla dörrarna öppna.

Så här ser det ut hos oss: Ute miljön och vägen dit.

En avsats ”plattå” (direkt när vi öppnat dörren), med ett räcke runt och ett stort trappsteg ner. En asfalts väg en bit bort till en liten grusväg längst en vägg. Sen en grind och vi är inne på vår gård. På gården finns Sandlåda. Vattenlek-redskap, två höga bänkar, klätterpallar, 4 st gung djur, slänt, backe klätterdjur. Grind med lås. Barnen kan nå och öppna grinden.

Mål: Barnen ska få en trygg stund ute med fasta rutiner.

Vad ska vi göra: Vi tar några barn i taget, beroende av vilka barn som är ute, avgör vi hur många vuxna vi behöver vara .

Vi pedagoger är där barnen är. Behöver ha grinden låst.

Kartläggning på Avdelningen Nasse Ht 2017

Så här ser det ut hos oss:

Kapprummet. Hyllorna är högt upp så barnen når inte själva.

Mål:

Att barnen ska kunna vara självständiga och nå sina egna vantar, mössa etc.

Vad ska vi göra:

Sänka hyllorna

Så här ser det ut hos oss:

Lilla barntoaletten i kapprummet har en dörr som är självstängande vilket kan leda till att barnen kan känna då dörren stängs, även vi pedagoger har svårt att hjälpa barnen då dörren går inåt och toan är ytters liten.

Mål:

ALLA barnen ska känna sig trygga att gå på toan själva.

Vad ska vi göra:

Hitta något dörrstopp som kan få dörren att vara öppen hela tiden.

Så här ser det ut hos oss:

Skötrummet är bra. Barnen når att tvätta sig själva och tycker det är roligt. Även vattenleken fungerar bra i rännorna. Det känns bra för oss pedagoger att skötborden är höj och sänkbara då barnen kan ta sig själva upp och vi slipper lyften.

Mål: -----

Vad ska vi göra:-----

Så här ser det ut hos oss:

Rörelserummet fungerar bra och barnen sover även där. Barnen tycker om att vara där och älskar att dansa och röra på sig där. Nackdelen är att golvet är halt och kallt.

Mål:

Att barnen inte ska ramla för att golvet är halt.

Vad ska vi göra:

Kolla möjligheterna till att köpa en lite större matta eller alternativet köpa några stycken små mattor.

Så här ser det ut hos oss:

Stora rummet: Vi pedagoger är nöjda och barnen verkar tycka om rummet också. Vi har fått till bra småmiljöer i det stora och även andra aktiviteter kan "få plats"

Mål: -----

Vad ska vi göra:-----

Så här ser det ut hos oss:

Byggrummet: Barnen är där inne mycket och sitter på golvet. Även här är golvet kallt.

Mål:

Barnen ska slippa sitta på ett kallt golv

Vad ska vi göra:

Köpa in några mindre mattor och skapa lite mindre "öar" där barnen kan sitta och bygga.

Kartläggning på Avdelningen lor Ht 2017

Så här ser det ut hos oss:

Hjärterummet. Här finns ett bord med fem stolar, hyllor med ritmateriel, pussel, spel, deg och pärlor, en stor hörnsoffa, bokhylla, en bilmatta och en hylla med bilar, lego, duplo samt figuren Ture och hans hus. I rummet finns också en lång köksbänk med yta som fungerar som skrivbord till pedagogerna, dator, diskbänk, ugn samt kyl/frys. Här finns mycket att göra och här samlas många barn och pedagoger. Det blir fort trångt och knuffigt kring aktiviteterna och barnen börjar lätt störa varandra genom att ta saker från varandra och tex rita på någon annans papper.

Mål:

Barnen ska kunna leka i lugn och ro och få känna att de kan göra färdigt utan att få sin aktivitet förstörd.

Vad ska vi göra:

Vi pedagoger ser till så att det inte sitter mer än fem barn runt bordet samtidigt. Vi pedagoger försöker sprida oss för att på så vis sprida barnens lek till lediga ytor, tex genom att ta med legotill ett annat rum.

Så här ser det ut hos oss:

Tvätttrum med två handfat, skötbänk och en toalett med egen dörr. Barnen går gärna på toaletten helt naturligt med dörren öppen. Vid handfaten blir det trängsel efter måltiderna då barnen gärna tävlar om vem som kommer först.

Mål:

Barnen ska fortsätta kunna gå på toaletten/få blöjan bytt i lugn och ro. Ingen ska bli bortknuffad från handfaten.

Vad ska vi göra:

Vi pedagoger är observanta på att det avslappnade klimatet bibehålls. En pedagog finns alltid närvarande efter måltiderna och styr upp turordningen vid handfaten.

Så här ser det ut hos oss:

Musikrum/vilorum. Ett litet rum med några musikinstrument, här blir det gärna vilda danser och höga ljud. Det är också här några barn sover efter maten. Rummet har en dörr med fönster i överdelen. Vilan fungerar bra.

Mål:

Barnen ska kunna ha roligt här inne utan bråk eller att störa de andra barnen på avdelningen.

Vad ska vi göra:

Vi pedagoger håller uppsikt över de barnen som leker här inne. Är vi inte med själva i leken håller vi koll genom fönstret i dörren.**Så här ser det ut hos oss:**
Hemvrån. Många barn gillar att leka här inne och här händer mycket. Dörren glider lätt igen av sig själv men den har ett fönster i övre delen.

Mål:

Barnen ska kunna leka fritt och samsas här inne.

Vad ska vi göra:

Vi vuxna har uppsyn över rummet genom att ställa upp dörren eller hålla koll genom fönstret när vi inte deltar själva i leken.

Så här ser det ut hos oss:

Rörelserum som delas med de andra avdelningarna. Rummet är ett genomgångsrum. Har finns plats för rörelselekar och andra lekar som kräver lite större plats, tex lek med byggkuddar.

Mål:

De som utnyttjar rummet ska kunna göra det så ostört och tryggt som möjligt.

Vad ska vi göra:

Vi vuxna tänker på att inte störa de andra avdelningarnas aktiviteter i onödan. Vi kan sänka våra krav på våra styrda aktiviteter, och inte ha så långa sådana. När barn leker fritt här så ska en vuxen vara med eller på "höravstånd".

Så här ser det ut hos oss:

Matsalen. Maten står uppdukad på ett lågt bord utanför matsalen där barnen tar själva. Här blir det knuffigt och barnen tränger sig före varandra och en del kommer inte åt att ta mat. Vi vuxna hinner inte med att hjälpa alla barn och se till så att de tar rätt maträtt.

Mål:

Alla barn ska kunna ta mat i lugn och ro.

Vad ska vi göra:

Vi börjar med en ny rutin där vi går ett bord i taget och de andra väntar kvar i samlingssoffan på avdelningen tills de får klartecken av dem som gått före att det är ledigt.

Så här ser det ut hos oss:

Kaprummet. Här har alla tre avdelningar sina ytterkläder. Hyllorna är trånga och lite för höga för barnen på Ior. Det blir lätt stökigt och trångt, och kläder kommer bort. Dessutom finns bara två torkskåp till alla tre avdelningar så när det är blött väder kan inte alla barn få sina kläder torkade.

Mål:

Barnen ska kunna klä på sig själva så mycket som möjligt, utan att det blir bråkigt och trångt.

Vad ska vi göra:

Vi behöver inte ha bråttom ut utan kan gå några i taget, likadant när vi går in. Vi påminner föräldrarna om vikten av att namna sina barns kläder. Vi kan även välja att stanna inne när det är för blött ute och extrakläderna inte räcker till.

Så här ser det ut hos oss:

Utomhus. Gården är stor och det går inte ha överblick över hela. Rummet som fungerar som leksaksförråd har en altandörr med handtag högt upp. Om barn är inne i förrådet och dörren stängs kan de inte komma ut.

Mål:

Barnen ska kunna leka tryggt och säkert ute.

Vad ska vi göra:

Vi vuxna sprider ut oss och är rörliga när vi är ute så vi ser vad barnen gör. Dörren till förrådet kan vi ställa i låst läge så att den inte går att få igen helt, eller så stänger vi dörren när vi inte är så många vuxna ute.

Kartläggning på Avdelningen Tiger Ht 2017

Så här ser det ut hos oss: Hjärtrummet:

En stor hörnsoffa, två små bord med stolar, aktivitetstavlan, en digital fotoram, en kallaxhylla med material, ett bokställ, barnens enskilda lådor, Elfahyllor med spel, pussel och sparande projekt, ett terrarium, lek Pippi huset och Alfons Åberg leksakerna samt pedagogernas arbetsbänk, en matta med hopphage.

Mål:

Att barnen kan göra olika aktiviteter både vid bordet och på golvet samt skapa och gestalta lekar/kreativitet utan att bli avbrutna i sin koncentration. Stimulera barnens samspel och hjälpa dem att kompromissa och respektera varandra.

Vad ska vi göra:

Vad ska vi göra: en eller två närvarande pedagoger beroende på vad för slags aktiviteter som sker i rummet för här blir det trångt. Här tar vi emot barnen som kommer på morgonen och barnen är här tills vi går till stängnings avdelningen.

Så här ser det ut hos oss: Hemvrån:

Ett litet bord med tre stolar, en docksäng, en spis, två sulkyvagnar, en Kallaxhylla med olika lekattribut som doktors saker, servis, en back med dockkläder osv, några dockor och gosedjur, en klädhängare med utklädningskläder.

Mål:

Att barnen utvecklar den fria leken (rollspel) samt upptäcka sin nyfikenhet, lust samt förmåga leka, stimulera barnens samspel med varandra och även utveckla ett större ordförråd och öka sin kommunikation.

Vad ska vi göra:

Ibland begränsa antalet barn i rummet för att skapa den bästa lekmiljön och låta dem leka ostört, att en pedagog är med som utmanar barnen i sitt rollspel och sätter ord på olika sammanhang och hjälper barnen i de språkliga konflikter som kan uppstå när barnen har olika modersmål och inte alltid behärska att sätta ord på sina känslor.

Om det inte finns en pedagog i rummet så kollar pedagogerna ofta genom glasrutan i dörren så att inget barn ska känna sig otryggt eller kränkt när dörren är stängd.

Så här ser det ut hos oss Bil/dans och sovrum efter lunchen:

En hylla med bilar, leksaks dinosaurier, ett bilgarage, bilmatta, dvdspelare, bokhylla.

Mål:

Att barnen utvecklar sin förmåga i många olika uttrycksformer som lek, sång, musik och dans.

Vad ska vi göra:

Ibland begränsar vi antalet barn i rummet men kan tillåta flera barn att vara med i den fria leken, t ex dans. Det är alltid någon av pedagogerna som tittar på barnen genom glasrutan så vi ser att inget barn blir kränkt eller känner sig otryggt när dörren är stängd.

Så här ser det ut hos oss:

Rum med legobord och ingång till två toaletterum.

Mål:

Att barnen ska kunna skapa, bygga, konstruera med lego utan att bli störda. Att de kan koncentrera sig i aktiviteten, samt att samspela med varandra, få utrymme för egna planer och fantasier. Detta utvecklar kommunikation i den skapande processen/materialet.

Få vara ostörd inne på toaletten och att barnen utvecklar sin självständighet med toalettbestyren.

Vad ska vi göra:

Pedagoger ska se till att begränsa barn i rummet för att fantasin ska få flöda.
Alla barn ska få möjlighet till ett tryggt toalettbesök efter sina önskemål/behov.

Så här ser det ut hos oss: Lekhallen:

Soffa, lektygkuddar, Kallaxhylla med rörelsematerial.

Mål :

Att barnen ska utveckla sin motorik/koordinationsförmåga/kroppsuppfattning, fungera i grupp, uttrycka sång, dans, musik och drama.

Vad ska vi göra:

En pedagog med för att säkerställa så inget barn skadar sig under leken eftersom detta rum ligger en bit bort från avdelningen är det svårt att höra om något barn behöver hjälp eller att kränkningar sker.

Styrd rörelselek för nya utmaningar/erövra nya färdigheter.

Så här ser det ut hos oss: tamburen

Gemensam entre för tre avdelningar med två klädkrokar per barn och en bänk där en plastback per barn med extra kläder. Endast två torkskåp.

Mål:

Att barnen utvecklar sin självständighet och tillit till sin egen förmåga att klä på sig och få nya färdigheter både motoriskt och språkligt.

Vad ska vi göra:

Pedagogerna går ut/in med barnen i tre olika smågrupper. Det är trångt och det tar tid för barnen att komma ut eftersom ytterkläderna oftast trillat ner och ligger på golvet. Fler torkskåp innan vintern kommer med snö för att minimera frustration hos barn och föräldrar när de inte hittar barnens kläder.

Kartläggning på Avdelningen Nalle Puh Ht 2017

Så här ser det ut hos oss:

Toaletten på Nalle Puh (Tallhöjden) finns längst in i våtrummet, svårt att höra barn som ropar på- och behöver hjälp.

Mål:

Barnen ska kunna känna sig trygga och veta att det kommer någon då de ropar på hjälp.

Vad ska vi göra:

Köpa och montera dit en ringklocka, som barnen kan trycka på vid behov av hjälp.

Så här ser det ut hos oss:

I hemvrå-rummet (som ligger längst in på avdelningen, med dörr) leker barnen rollekar och där skulle det kunna uppstå situationer som barnen känner sig obekväma med.

Mål:

Barnen ska kunna känna sig trygga att leka i rummet även om det är lite avskilt,

Vad ska vi göra:

Vi pedagoger ska observera leken genom fönstret i dörren och ibland gå in och fråga om allt är bra – dvs ”känna av” stämningen i leken.

Så här ser det ut hos oss:

I bygg- och legorummet kan det bli en inofficiell hierarki, där vissa byggen har högre status än andra.

Mål:

Allas byggen ska vara lika mycket värda.

Vad ska vi göra:

Vi pedagoger ska tillsammans med barnen ta fram gemensamma regler som alla har fått bestämma och som skall gälla i byggrummet.

Så här ser det ut hos oss:

I möjligheten blir det högljutt och ”springit” och därför risk för skador.

Mål:

Att sänka ljudnivån och skaderisken

Vad ska vi göra:

Med hjälp av barnen tar vi fram regler som ska följas.

Så här ser det ut hos oss:

I tamburen är det trångt och risk för konflikter och skador. Dåligt med personligt utrymme.

Mål:

Att barnen ska kunna klä på/av sig i lugn och ro och utan konflikter med varandra.

Vad ska vi göra:

Ändra lite bland upphängningskrokarna, samt gå ut/in i smågrupper så det inte blir så trångt i tamburen.

Främjande arbete på Förskolan Bokelund

Kön

Förskolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Förskolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier.

Våra främjande insatser är.

- a. Att vi alla är medvetna om vårt ansvar att bryta traditionella könsmonster.
- b. Att vi fortsätter reflektera och observera vårt förhållningssätt till barnen och varandra.

Etnisk tillhörighet

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Förskolan har också ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet. Våra främjande insatser är.

- a. Att vi alla medvetet lyfter in barnets kultur, språk, utseende och vanor i vår verksamhet.
- b. Kompetensutveckling för personalen om andra kulturer och religioner.
- c. Att vi alla aktivt tar vara på föräldrarnas kunskap.

Religion och annan trosuppfattning

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning.

Våra främjande insatser är.

- a. Att vi alla medvetet bjuder in några av barnets traditioner, seder och högtider.
- b. Att vi alla aktivt tar vara på föräldrarnas kunskap.

Funktionshinder

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder.

Våra främjande insatser är.

- a. Vid varje uppstart görs en kartläggning av miljön på varje avdelning och gemensamma lokaler, för individens/ gruppens behov.
- b. Att den dagliga verksamheten med dess aktiviteter alltid planeras så att alla kan delta.

Sexuell läggning

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning

Våra främjande insatser är.

- a. Att vi medvetet använder oss av böcker som visar på olika familjekonstellationer.
- b. All personal på förskolan ska ha ett respektfullt förhållningssätt till alla oavsett sexuell läggning.
- c. Vi pedagoger har ett neutralt förhållningssätt i den fria leken då barn bryter det traditionella könsmonstret.

Annan kränkande behandling

Förskolan ska också förebygga och förhindra det som i lagen benämns som annan kränkande behandling.

Våra främjande insatser är.

- a. Vi arbetar aktivt med språkutveckling, ansvar och inflytande, för att stärka våra barns självkänsla och öka barnets empatiska förmåga.
- b. All personal är medvetna om hur vi ska förhålla oss till andra vuxna genom ord och kroppsspråk-miner.

Utvärderingsmetoder:

Våra respektive kartläggningar på avdelningarna och gemensamma utrymmen ska följas upp och dokumenteras vad vi gjort. Detta görs under arbetslagens reflektionstid och barntid. Inlämnas till förskolechef i juni månad.

Uppföljning:

Vid planeringsdag (då vi har stängt) följer vi upp hur vi arbetar med våra mål och metoder. Ett nu framtaget rapporteringspapper ska användas för inlämning till förskolechefen. Detta sker kontinuerligt återkommande.

Utvärdering:

Skер vid utvärderingsdagen i maj/juni.

Rutiner för akuta situationer:

Utredning och åtgärdande av kränkande behandling

När vi uppmärksammar att ett barn utsätts för kränkande behandling ska vi vuxna prata med barnet eller barnen som utfört den kränkande handlingen, så de förstår det felaktiga beteendet.

Vi ska även samtala med det barnet som blivit utsatt för kränkningen.

Förskolechefen informeras

Förskolechefen dokumenterar händelsen och anmäler till huvudmannen.

Personalen utreder hur barnet har kränkts

Personalen pratar med berörda barn.

Personalen informerar föräldrarna. Vid behov är förskolechefen med vid detta samtal.

Personalen dokumenterar händelserna och vad man har gjort.

Förskolechefen informeras.

Det finns blankett (TÖFT) att tillgå som ska underlätta dokumentation och uppföljning av åtgärder vid kränkande behandling. Då denna är ifylld ska den förvaras inlåst i barnets mapp i arkivskåpet.

Hantering då vuxna kränker barn.

Vuxnas kränkningar mot barn är viktiga att utreda och åtgärda.

När ett barn blir kränkt av vuxen kan barnet ta kontakt med annan personal som för ärendet vidare till förskolechefen.

När personal ser att ett barn blir kränkt av annan vuxen skall detta anmälas till förskolechefen. Förskolechefen dokumenterar händelsen och anmäler till huvudmannen.

Förskolechefen informeras och har samtal med barnet för sig och därefter den vuxne för sig och tar reda på fakta om situationen.

Förskolechefen tar kontakt med barnets vårdnadshavare och informerar om den uppkomna situationen.

Förskolechefen har samtal med den vuxne som kränkt barnet och informerar om det oacceptabla beteendet. Förskolechefen dokumenterar händelsen och anmäler till huvudmannen.

Vid upprepad eller grov förseelse anmäler förskolechefen den vuxne till personalspecialist på Utbildningsförvaltningen.

Det finns blankett (TÖFT) att tillgå som ska underlätta dokumentation och uppföljning av åtgärder vid kränkande behandling. Då denna är ifylld ska den förvaras inlåst i barnets mapp i arkivskåpet.

Ansvarsfördelning:

Förskolechefen sammankallar till möte och bestämmer vilken personal som ska vara inkopplad i det aktuella ärendet.

Minst två personer samtalar med de inblandade för att få en klar bild av händelsen/händelserna. Detta skall dokumenteras skriftligt.

Vid konstaterad kränkning av barn kontaktas inblandade föräldrar av ansvarig för ärendet.

Åtgärder för att förhindra fortsatt kränkning beslutas i samverkan med förskolechef, personal föräldrar.

Vid beslut om åtgärder är det viktigt att tänka på både individnivå och gruppnivå. Åtgärder för den enskilda och organisationsnivå förändringar i organisationen – hur vi ska arbeta.

Kommunikation:

- Alla vuxna inom förskolan, skall delta i framtagandet av likabehandlingsplanen och aktivt arbeta för att likabehandlingsplanen följs.

-Vikarier, nyanställd personal och studenter informeras av respektive avdelning om likabehandlingsplanen.

- Förskolechefen informerar om Likabehandlingsplanen vid gemensamt föräldramöte eller föräldraråd under hösten.

- Likabehandlingsplanen är en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete.

- Alla föräldrar ska få kännedom om likabehandlingsplanen vid det första utvecklingssamtalet och vetskap om att den går att läsa på förskolornas hemsida.

Diskrimineringsgrunder:

De sju diskrimineringsgrunderna är:

1. Ålder
2. Sexuell läggning – homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

3. Funktionshinder- varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Etnisk tillhörighet – att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg
6. Könsoverskridande identitet eller uttryck
7. Kön

Vad står begreppen för - förtydligande information

- **Åldersdiskriminering** omfattar alla, unga som gamla och ingen får diskrimineras eller trakasseras på grund av ålder.
- **Sexuell läggning** är homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Sexuella trakasserier är kränkningar som anspelar på kön och sexualitet t ex tafsning, blottning, sexualiserat språkbruk och ryktesspridning.
- **Funktionshinder** kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt.
- **Religion och annan trosuppfattning** innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med religiös åskådning.
- **Etniska kränkningar** kan vara rasism och främlingsfientlighet som ligger till grund genom exempelvis människor med annan etnisk bakgrund än den som utför kränkningen. Kränkningarna kan ta sig olika uttryck.
- **Med könsöverskridande identitet eller uttryck** avses i diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Den nya grunden infördes för att uppnå ett heltäckande diskrimineringskydd för samtliga transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp för ett antal olika transidentiteter som exempelvis transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) samt inter- och transgenderpersoner (definierar sig bortom kön eller inte inom de traditionella könsidentiteterna).
- **Diskriminering:** ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.
- **Direkt diskriminering** innebär att ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Indirekt diskriminering** innebär att ett barn eller elev missgynnas genom tillämpning av bestämmelser, kriterier eller förfaringssätt (handlingssätt) som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn eller elev enligt de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Kränkande behandling delas in i:** trakasserier och annan kränkande behandling
- **Trakasserier och kränkande behandling kan vara:** * fysiska (slag, knuffar), * verbala (hot, svordomar, öknamn) * psykosociala (ryktesspridning, utfrysning, blickar, alla går när man kommer) * texter och bilder (även som lappar, klotter, brev, fotografier, mail, sms, msn och meddelande på olika webcommunities)
- **Kränkande behandling:** ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, men som saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunder. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret. Skolans

personal måste ibland tillrättavisa ett barn/ elev för att skapa en god miljö för hela barngruppen/klassen. En befogad tillrättavising är inte en kränkning i lagens mening, även om barnet/eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

- **Trakasserier:** är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. (ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck). Trakasserier kan ske både barn/elever emellan och när en vuxen utsätter ett barn/elev.
- **Mobbning** är en upprepad negativ handling under en längre tid när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.
- **Upprepade tillfällen** betyder att mobbningen ska ske flera gånger under en viss tid. Enstaka tillfällen är inte mobbning.
- **En längre tid betyder:** att det måste äga rum under en tidsperiod som är längre än till exempel en rast eller en dag. Det ska vara en kontinuerlig handling riktad mot en enskild person.

Lagar och gällande styrdokument:

FN:s barnkonvention

Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet.

Salamancadeklarationen

Handlingsram för undervisning av elever med behov av särskilt stöd.

Skollagen

Verksamheten i förskolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom förskolan främja jämställdhet mellan könen, aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden.

Åtgärder mot kränkande behandling skollagen 6 kap (1 juli 2010)

Socialtjänstlagen

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. § 2 i socialtjänstlagen. Det innebär att all personal är skyldig att genast göra anmälan om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialtjänsten måste ingripa till ett barns skydd. Skyldigheten är ovillkorlig och får inte övervägas av den anmälningsskyldige.

Diskrimineringslagen (3 Kap. 14-16 §§ DL)

Diskrimineringslagen motverkar diskriminering och på andra sätt främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Brottsbalken

Strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan. I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling som särskilda begrepp, men där finns till exempel:

Misshandel
Olaga hot och tvång
Ofredande
Trakasserier

Förtal
Sexuellt ofredande
Hets mot folkgrupp

Läroplan för förskolan – Lpfö 98 reviderad 2016

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller, annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling

Förskolan skall sträva efter att varje barn utveckla:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Förskolechefens ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan har förskolechefen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- upprätta, genomföra följa upp och utvärdera förskolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden bland barn och anställda.

Förskollärare ska ansvara för

- att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde,
- att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar, och
- att det utvecklas normer för arbetet och samvaron i den egna barngruppen.
-

Arbetslaget skall:

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet,
- stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor.
- göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande, och

- samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan.

Växjö Kommuns mångfaldsplan

”Verksamheterna inom nämndensansvarsområde ska, i alla situationer där det är möjligt, ta tillvara värdet av den dubbla kulturkompetens som många av dagens barn, ungdomar och personal bär med sig.”

”Åtgärd: Enheterna ska i sina arbetslag genom dialog kartlägga barns/elevs och personalens etniska ursprung. Den mångfald som därigenom identifieras, ska utnyttjas i den dagliga verksamheten.”

Förskolechef Karin Säll-Henningsson och all personal på Förskolan Bokelund

Bilaga 1

Handlingsplan Likabehandlingsplanen TÖFT, tidsangivet, övergripande, framtida, tillstånd

Bakgrund

Inblandade personer

Mål

Delmål/Målet är uppnått när:

Aktiviteter (hur gör vi för att nå resultat enligt delmålen)

Resultat